

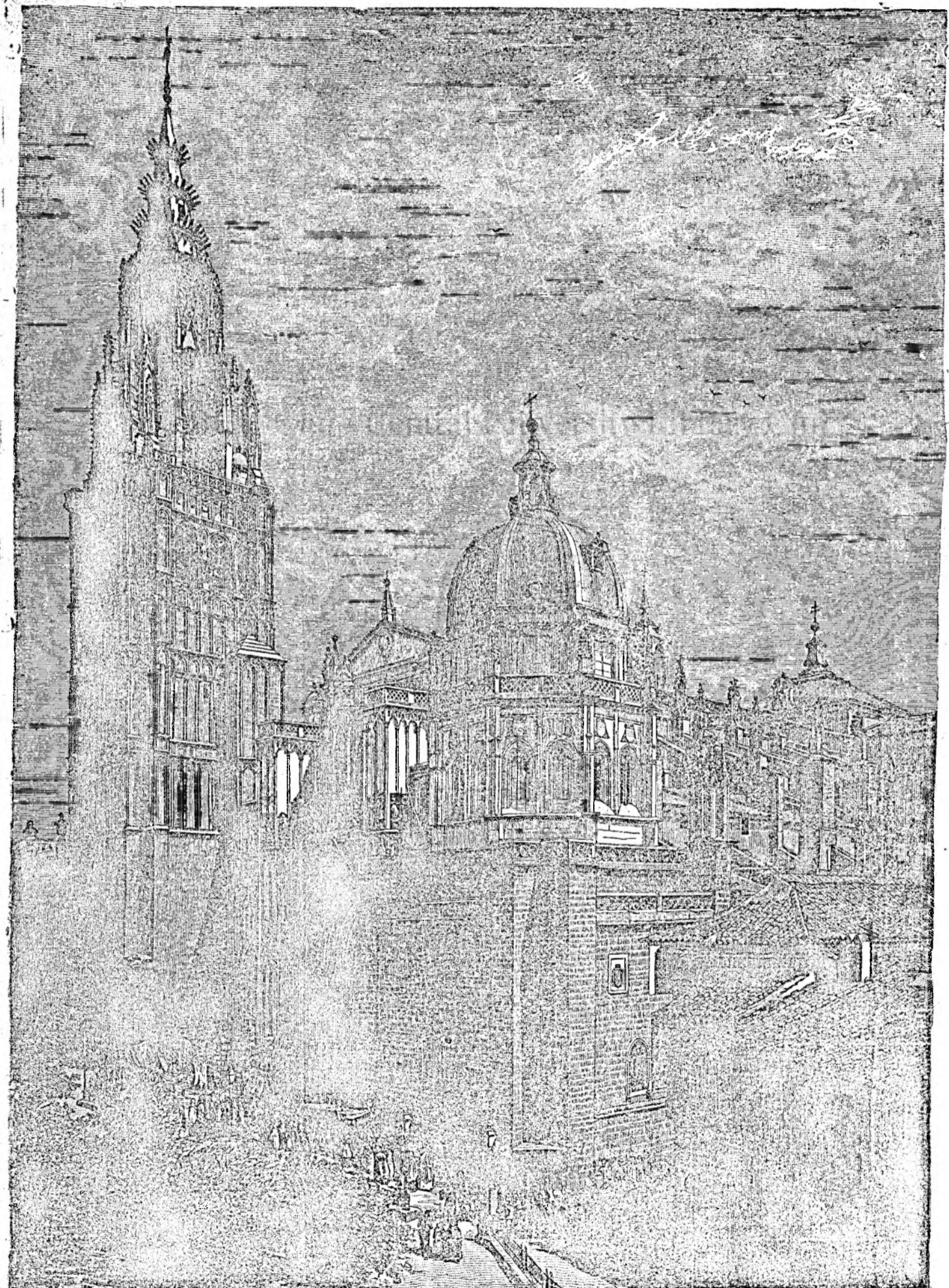
FOAIA POPORULUI

Prețul abonamentului:
 Pe un an 4 cor. 40 bani.
 Pe o jumătate de an 2 cor. 20 bani.
 România, America și alte țări străine 11 cor. anual.
 Abonamentele se fac la „Tipografia” R. Heltzer, Sibiu

Foaie politică.
Are în fiecare Duminică.

INSERATE:
 se primesc la biroul administrației, (str. Măcelariilor nr. 12).
 Un șir garmond prima-dată 14 bani, a doua-oraă 12 bani
 a treia-oraă 10 bani.

Biserica catedrală din Toledo.

(Vezi textul pe pag. 3.)

„Călimdarul Poporului“ pe 1908.

A apărut: »Călimdarul Poporului« pe 1908. Acesta este anul al 23-lea al acestui Călimdar, atât de iubit de poporul nostru. Trecutul lui este destulă cheasăie pentru a-l recomanda. Amintim numai, că »Călimdarul Poporului« pe 1908, are un cuprins bogat literar, cu povești, schițe, pov. șt., poezii, glume (și ilustrate), apoi articli economici, sfaturi și povești etc. și Răvașul anului, întâmplările de preste an, cum nu să află în nici unul din Călimdarele noastre

In privința ilustrațiilor să poate numi Călimdar național, cuprinzând între ilustrații: portretele deputaților Dr. Valda și Dr. Lucaciu, a prof. Dr. Sextil Pușcar, statua lui Vasile Alexandri din Iași, portretele de țărani de la expoziția de copil din Apold, dela școlălele din România etc. pe lângă alte multe ilustrații, ce-l împodobesc.

»Călimdarul Poporului« pe 1908, este făcut anume pentru trebuințele țărănilor români, cărora îl recomandăm îndeosebi.

Prețul este 40 filerți și porto 5 fil. Pe poștă să poate procura dela administrația »Foi Poporului«.

Invoiala economică.

Am amintit în nrul trecut, că ministrul Wekerle a prezentat Miercuri, în 16 l. c. proiectele de lege, privitoare la încheierea pactului sau Invoiei economice între Ungaria și Austria, pe 10 ani (1907—1917).

Proiectele privesc legăturile dintre cele două părți ale monarhiei în privința comerțului (unitatea vamală) și comunicației, apoi în privința mai multor afaceri de bani, cum este afacerea împrumutului Ungariei și a cvotei (adecă partea ce o are Ungaria la cheltuielile comune ale monarhiei) și mai multe afaceri privitoare la căile ferate.

Wekerle a prezentat proiectele prin o vorbire mai lungă, dar seacă și fără avânt, din ceea-ce s'a văzut dela început, că proiectele nu cuprind lucruri priincioase, sau chiar câștiguri deosebite pentru Ungaria. Cel puțin proiectele și astfel Invoiala sau pactul preste tot, nu corăspund așteptărilor șoviniste ale kossuthiștilor.

Drept câștiguri a amintit Wekerle, că până acum Invoiala a fost untune între cele două state, acum s'a încheiat tratat (contract), prin ceace față de străinătate, la încheierea de legături comerciale, va eși la iveală neatârănarea economică a Ungariei. Acest câștig (»tratată« în loc de »uniune«) are multă asemănare, cu ceea-ce caracterizează Românul prin vorba lui: mi-a luat »pipa« și i-a pus nume »lulea«.

Alte câștiguri sunt, că să va face al doilea trașeu (șine) la calea ferată Oderberg, anume până în Silezia, la Teschen, de interes pentru Ungaria, apoi că afacerea de bancă comună s'a lăsat din Invoială și aceasta va veni la rând în 1910, când unii din kossuthiști nădăjduiesc, că să vor putea desface

de banca comună și Ungaria va înființa banca sa națională de stat etc.

Față de aceste »câștiguri«, guvernul Ungariei a trebuit să se învoiască, ca celelalte afaceri să rămâie cum au fost, ba că urce cvota (partea) Ungariei cu 2% la an, ceea-ce însemnează o urcare de spese de 5—6 milioane pe an.

Cum kossuthiștii cât timp au fost în opoziție, au combătut în totdeauna pactul cu Austria și au fost împotriva cvotei, apoi când au ajuns la putere, să laudau în gura mare, că vor arăta ei la încheierea pactului cu Austria, că vor storce mari lucruri dela ea — acum văzând, că n'au putut ajunge mai la nimic, să înțelege, că sunt nemulțumiți și busumflați. Cu deosebire sunt înfuriați, că au să voteze în dietă cvota, ei cari au fost contra cvotei și — bajocură, nu altceva — încă cvota urcată! Sunt înfuriați, că își văd cu ochii nimicnicia. Inzădar umblă Kossuth, Wekerle, Apponyi și alții de pe la ministerii, prin culoarele dietei și în clubul 48-ist, să-i mulcomească, să le arete, că altcum nu s'a putut, că e mai bine așa, decât să nu să fi încheiat Invoiala, căci în acest caz domnea o nesigurantă... Inzădar, căci nemulțumirea dăinuiește mai departe. Până acum 5 inși au ieșit din partid, alți mai mulți s'au hotărât să meargă în cercuri, între alegători, să le spuie cum stau lucrurile și să vază ce ținută vor lua alegătorii. Unii au și fost prin cercuri și alegătorii au luat la cunoștință starca pactului și au votat Incredere guvernului. Dar alegătorii kossuthiști din Komorn s'au răsvrătit în intrunirea lor, au protestat contra cvotei și și au exprimat neîncrederea față de guvern. În adunare s'au auzit voci, ca: »Jos cu guvernul!« »S'ugii Vienci!« »Au înșelat țara« etc. Asemenea cercuri vor mai fi poate.

Maioritatea partidului însă vrea să voteze pactul — ori cât de burzuluiștii sunt — dar cer dela partid, ca să declare hotărât, că pe 1910 pretinde bancă națională deosebăită. Guvernul nu vrea — căci nu poate — să se angajeze la aceasta declarație. Aci e o greutate la mijloc, dar noi credem, că burzuluiștii să vor mulcomi și vor vota, căci dacă proiectele nu s'ar vota în dietă, ar pica guvernul. Iar partidul kossuthișt nu vrea, ca el dela sine să se ducă dela putere, să părăsească oalele cu carne!

Sibiu, 25 Oct. n.

Boala monarhului s'a întors ceva mai spre bine. De vre-o 5—6 zile M. Sa nu mai are friguri, dar catarul de plumăni e neschimbat și tusea grea îl necăjește mult pe bătrânul domnitor. Doctorii vestesc o însănătoșare apropiată.

Garantele constituției. În ședința de Miercuri din săptămâna trecută a dietei au fost prezentate de Andrassy și proiectele, cari chezășuesc constituția, anume: proiectele asupra lărgirii dreptului judecătoriei administrative, prin care să nizuiește a să pune zăgaz volniciilor ministeriale etc. față de oficii, apoi unul privitor la deregători, cari trec dela stat la comitat și întors și proiectul despre

desființarea legii Szapary, că adecă nu să va introduce în comitate administrația de stat.

Proiectele n'au însemnătate deosebită, cel puțin nu așa, cum vesteau în gură mare șovinistii. Ele nu turbură multă apă și aci șovinistii iarăși au rămas cam fripți, cum o recunoaște d. e. și »Bud. Hirl.« Proiectele vor fi primite fără multă împotrivire în dietă.

Budgetul și reforma dărilor. În ședința de Marți, 22 l. c. a dietei, primministrul Wekerle, ca ministru de finanțe, a prezentat proiectul de budget al țării și alte 7 proiecte, privitoare la schimbarea dărilor de până acum.

Budgetul arată o urcare de preste 103 milioane la spese, dar sunt și venite pentru acoperirea lui. Wekerle ține a spune, că urcarea cheltuielilor e foarte mare și tot așa nu poate merge, din an în an! Da, aceasta e adevărat, dar la aceasta sunt de vină în parte și încercările de maghiarizare. Budgetul de culte a lui Apponyi d. e. este cu 11¹/₂ milioane cor. mai mare ca anul trecut, din cari aproape 7 milioane sunt pentru școlălele populare. Aci sunt apoi: steaguri și chipuri patriotice pentru școlăle, 40 de adiunți de inspectori mai mult, cari au să stea pe capul bieților învățători să facă progres în limba maghiară etc. Iată cheltuieli degeaba.

În proiectele de dare să cuprindă reforma dărilor. După proiecte vor fi: dare de pământ, dare de casă, dare de capital și rente, dare de câștig și dare de venit. Așa dar 5 feluri de dări cu subîmpărțirile lor. Darea de venit e progresivă, adecă crește după venit. Cei cari n'au venit anual mai mare de 600 cor. vor fi liberi de dare. La darea de pământ, ca să se poată arunca mai cu dreptate, să va îndrepta catastroful, arătându se schimbările.

Cu proiectele acestea ne vom mai ocupa, în deosebi când să vor desbata în dietă.

Croații și slovenii. Deputații Croați au avut Joi, săptămâna trecută o intrunire în Budapesta, la care au luat parte și câțiva reprezentanți ai slavilor de sud, cari au venit spre acest scop la Budapesta. Au fost de față între alții Dr. Ribars, deputat în parlamentul austriac, din Triest, Hribar, dep. și primar în Laibach, Dr. Tresici din Dalmația și alții. Slovenii fiind saluțați de Croatul Magdici, a răspuns Hribar, că clubul Slovenilor petrece cu luare aminte luptele Croaților și ei au să știe, că nu sunt singuri, ceea ce sunt gata a o dovedi cu fapte și nu numai cu vorbe. Au mai vorbit și alții, între cari Supillo a arătat, că partidul kossuthișt și-a schimbat politica și a adoptat principiile, contra cărora lupta în opoziție. Astfel s'a schimbat și politica Croaților și ei stau în preajma unei lupte grele și le dă tărie faptul, văzând că nu sunt singuri.

Croații și Slovaci s'au informat împrumutat despre stările politice, apoi au avut un banchet, la care s'au rostit mai multe toast. La banchet a fost de față și deputatul slovac, Milan Hodja, care a salutat pe Slovenii și le-a dat informații despre lupta naționalităților din Ungaria.

Cehii pentru Slovaci. În Praga a apărut o revistă cehă cu titlul »Náše Slovensko«, care are să se ocupe cu Slovaci.

din Ungaria. Pe învălitoare revista are o temeie slovacă, legându-și copilașul, ceea-ce înseamnă, că mamele slovace să-și terească copii de ori ce influință streină, încă din leagăn. Foiaia are mai mulți articli, între cari amintim: »Slovacii și ajutorarea lor din partea Cehilor,« »Un an din deșteptarea și schingiuirea Slovacilor« etc.

Foile ungurești tăbăresc cu furie asupra foaiei cehie și cer dela guvern să o oprească » intra în Ungaria.

„Cu capul ridicat“.

— Björnstjerne împotriva lui Apponyi. —

Am văzut, cum poetul și marele cuge-tător Björnstjerne Björnson a desvălit în fața lunii întregi pe ministrul Apponyi — și câți nu sunt între Unguri lui asemenea? — care la congresele internaționale europene face gură mare pentru pace și să dă de ocrotitor al popoarelor apăstate, iar aici acasă el însuși și cu ortacii săi apasă popoarele nemaghiare și le siluește limba lui Arpád.

La aceste demaseări, pe Apponyi îl pune naiba și răspunde, dar neputând răsturna adevărurile lui Björnstjerne, zice numai atâta, că el nu apasă pe nime și astfel, la congresele internaționale să va duce și de aci înainte cu capul ridicat.

La aceste Björnstjerne, în un articol publicat în foaia »Neue Freie Presse« din Viena, ia preste picior în mod aspru pe ju-pânul Apponyi. Iată acest articol interesant:

»Cu capul ridicat«.

»Contele Apponyi mi-a răspuns cu capul ridicat. El mă asigură, că dacă la cel mai apropiat prilej va veni la o adunare internațională de pace, pot fi convins, că o va face aceasta »cu ca-pul ridicat«.

Cine să îndoieste de aceasta? Când s'a arătat vre-odată altfel un apășător al poporului?

Noi am văzut chiar de curând pe Apponyi pășind în dieta ungară, unde reprezentanții slovaci au fost vătămați și aruncați afară, și spunând ce mai trebuie făcut de aci înainte pentru apă-sarea și mai departe a acestui popor. S'a primit o lege școlară, ca și care nu să văzuse niciodată mai înainte, căci cele mai însemnate dispozițiuni

ale ei sunt ca din gumi! Aceste dis-pozițiuni pot fi extinse astfel, că toate naționalitățile vor fi înăbușite prin ea. A smulge pe copii dela limba maicelor e tot atât, ca a smulge pe copiii flă-mânzi dela țita maicei lor. Și tocmai aceasta este ce poruncește în această lege contele Apponyi cu capul ridicat.

În brațele acestei legi Germani, Ro-mâni, Croați, Ruteni și Slovaci pot fi făcuți rând pe rând atârnători de spi-ritul maghiar și de voința maghiară, pentru că acest spirit și această voință sunt cele mai vechi, cele mai nobile, cele mai culte de pe lume, cari pot conduce mai mult și mai bine la progres.

Sub stăpânirea acestei legi, cu mult mai multe mii de emigranți, decât mai înainte, vor fi îndesuiți în vagoanele de marfă cu straițele și sdrențele lor. În mijlocul lor va sta atunci contele Ap-ponyi cu capul ridicat. Asta să-i mân-găe pe ei! Să-i mângăe pe cei ce pleacă și pe cei ce rămân în ceasul când își iau plângând rămas bun unii dela alții!

Dacă apoi copii remași acasă nu pot învăța ungurește, pentru că e limbă grea și urmarea e că nu învață nimic, așa că Ungaria are cei mai mulți neștiutori de carte (analfabeți) în Europa, — ce are a face aceasta? Vedeti, contele Apponyi stă între ei cu capul ridicat! Bisericele goale, goale pentru că predica să ține ungurește (episcopii aristocrați dau poruncile ace-ste, preoților, — contele Apponyi le umple, el singur, totdeauna cu capul ridicat. Dacă muzeele populare ale Slovacilor sunt închise și mijloacele pentru susținerea lor sunt luate cu sila de guvern (între carl chiar și dania Impăratului!), fiți convinși, că în apro-piere să vede noul spirit ocrotitor al Maghiarilor: contele Apponyi, cu capul ridicat.

În onoarea acestui spirit ocrotitor adun eu acum martori și documente dela popoarele oprimate ale Maghiarilor. Nu-i lucru urgent, căci știm cu toții că contele Apponyi le așteaptă — cu capul ridicat!

Aci amintim, că vrednicului poet nor-vegian îi s'a trimis din Turoș-Sánmărtin, cum și din Praga, dela scriitorii cehi, scrisori de mulțumită, cu foarte multe iscălituri.

Biserica catedrală din Toledo.

— Vezi ilustrația. —

Între zidirile monumentale din țările apusene ale Europei, pe cari cu drept cuvânt le admirăm, este și biserica din Toledo. Toledo e un oraș în Spania, odinioară mare, cu vre-o 200,000 loc, azi scăzut din floare, având abia 20 mii loc. Este însemnat însă pentru biserica sa, al cărei chip îl dăm pe pag. 1 Biserica e minunată. A fost zidită în vreme de mai mult de 2 veacuri (1227—1492.); turnul are înăl-țime de 101 metri și înlăuntru e împodobită cu multe scumpeturi: lucrări de marmură, cioplituri, icoane, zugrăviri pe sticlă etc. Spaniolii țin mult la aceasta biserică, fiindcă ea a fost gata pe vremea de mărire a Spaniei.

DIN LUME.

Conferența dela Haga.

Vineri, în 18 c. a fost închisă confe-rența de pace dela Haga. Ea a ținut cam o jumătate de an, în care timp a votat 14 con-venții (învoielii) și alte hotăriri privitoare la împedecarea conflictelor înarmate. În ședința de încheiere au vorbit între alții ministrul de externe al Olandei și prezidentul Nelidov. Mi-nistrul a zis, că să va adeveri, că conferența s'a ocupat cu lucruri, cari vor îmblânzi ra-porturile contrare dintre state, iar Nelidov a zis, că conferența a adus hotăriri, cari ținesc a răi războaiele și când vor fi războaie, să le facă mai puțin crude.

Delegații statelor au plecat deja spre casă.

Din Marocco.

În Marocco dăinuiește pe mai departe nesiguranța. Cei doi Sultani Muley Hafid și Abdul-Azis nu și-au măsurat încă puterile, dar nu preste mult va ajunge treaba la cușit. Puterile europene nu recunosc decât pe Ab-dul-Azis de Sultan, deputația trimisă de Muley Hafid n'a fost primită pela curțile europene, nici în Londra, nici în Berlin. Trupele fran-ceze au și acum dese ciocniri cu Arabii.

FOITA.

Din țări depărtate.

— Scrisoare din insulele Filipine. —

Manila, 5 August 1907.

(Urmare și sine.)

Plecând din Guam în 27 Iunie ne-am îndreptat spre Manila, unde ajungând în 3 Iulie 1907, ne-am așezat statornic.

Orașul Manila, capitala insulelor Filipine, este foarte întărit. Întreg orașul e închis cu ziduri.

Manila are cam 150.000 locuitori, mulți Chinezi și Japonezi. Locuitorii insulei sunt foarte necivilizați. Grâu, cucuruz sau ovăs nu este, numai urez; cu un punct de urez este multămită o familie la o mâncare. Vite nu sunt, decât nește bivoli, dar nu ca cei dela D.-Voastră, mai schimbați. Carne și de toate ce ne trebuie, ne aduc din Australia și Ja-ponia, apa ne-o filtrează (curăță) și avem mașine de gheață pentru apă și carne, de

oarece aici este foarte cald, mai cu samă în Ianuarie și Decembrie. Locuitorii își au lo-cuințele din un fel de trestie, și sunt foarte săraci. Au și nește cai foarte mărunței și un fel de capre mici. Sunt apoi foarte multe mămuțe mărunțele, cari trăesc prin pomi ca păsările.

A'âta Vă scriu de astădată, dar voiu mai scrie, dupăce voiu primi foaia. De în-cheiere amintesc, că insulele aceste au fost descoperite de Spanioli, anume de Magellan, la 1521. Ele sunt în ținutul Aziei de miază zi, 628 mile dela Hong-Kong (China), și 3000 dela Australia, de Europa prin Statele Unite și Oceanul Pacific cam 17.000 mile americane.

Europa prin China și Turcia este 5—6 mii de mile și ar fi bine de ar transporta epistolele europene de aici prin China, de oarece prin oceanul Pacific și Statele Unite este foarte departe, face la-50 zile, dar prin China n'ar face mai mult de 10 zile.

Rămân de binevoitor Națiunei Române.

Dumitra Pălășanu, din Cohalm,
în armata Statelor Unite.

VESELIA.

— Foia glumească a »Foil Poporului«. —

Țiganul la solgăbirău.

Mai de mult, pe când era în floare io-băgia, nu erau poște ca acum, ci scrisorile le duceau dela un loc la altul de obicei oameni trimiși anume.

Așa a trimis primarul unui sat o carte pe un Țigan la domnul solgăbirău.

Țiganul porni la drum având în mână o măciucă, cât el de mare. Când intră în curte la solgăbirău, sări spre el un căpău blând al solgăbirăului. Țiganul care nu mai văzuse astfel de dihanii, cuprins de frică că dihania cu picioare lungi îl și îmbugă, fi trase una cu măciuca, de bietul căpău rămase pe loc mort.

— De ce mi-ai omorît căpăul, măi Ți-gane? să răsti cătră el solgăbirăul.

— Sărut mânil și tăpile picioarelor, zise Țiganul tremurând de frică, am gândit că-i căne.

Din Rusia.

Din Petersburg s-a vesteste, că poliția a descoperit o mare conjurație politică, la care sunt părtași mulți fruntași ruși. Conjurația a fost îndreptată și contra țarului. Să așteptăm multe arestări.

Alegerile pentru a treia duma s-au sfârșit. Golovin, fostul președinte al dumei a doua, a zis, că și duma asta va fi împotrivoare guvernului, dar ea nu va fi disolvată, deoarece legea nouă electorală a fost cel din urmă mijloc de-a scoate în majoritate deputați de-ai guvernului, dar n-au reușit.

Serate de-ale meseriașilor români.

Deși ne despățeau abia 2 zile de marile serbări jubilarie, »Reuniunea sodalilor români din Sibiu«, stăruitoare în bine, și a ținut Joi în 26 Septembrie n. c. a 9-a ședința literară. Numărul participanților cam 140. Președintele nostru dl Victor Tordășianu de data aceasta ne face importanta comunicare, că fostul nostru notar, dl Ioan Apolzan, lucrător tipograf în stabilimentul de arte grafice Ios. Drotlff din Sibiu, a făcut un fumos și laudabil început pentru literatura noastră industrială. Dl Apolzan adică a dăruit Reuniunii lucrarea sa intitulată »Numirile uneltelor de mână, întrebuințate la măsurit, bândășit, modelărie, cărușărie, strungărie și sculptură«, în limbă română, germană și maghară, cu unele explicațiuni cum și cu o prefață.

Intregă lucrarea e fumos scrisă pe 81 pagini, compactă. La pagina 2 autorul zice »Dedic modesta mea lucrare Dnui Victor Tordășianu, asesor consistorial, în semn de dragoste și venerațiune adâncă«, iar la pagina următoare e »prefața«, în care sunt indicate împrejurările, cari l-au determinat pe dl Apolzan la aceasta lucrare și scopul urmărit. Dn prefață dăm următoarele:

»La 24 Iunie 1900 — scrie dl Apolzan — ajunsesem notar al Reuniunii sodalilor români din Sibiu. În timpul de mai bine de 4½ ani, cât mi-a fost dat să ocup această funcție, am avut privilegiu să mă introduc binișor în viața meseriașilor în general luată: să-i cunosc părțile bune și cele rele, bogă-

Jidanul ca prot.

Un jidan bărbos, ducea de vânzare la un târg un potcap și niște haine proaști. — Mergând el, îl apucă noaptea printr'o pădure, în care auzisă că sunt hoși. —

Jidanul ce să facă, ca să scape neajut, dacă i-o eși vre-un hoș înainte?... Să îmbrace în hainele popești, își pune potcapul pe cap și astfel pornește înainte. Nu trecu mult și eată și niște hoși strigă la el:

— Ho!... stai!

Jidanul să opri.

Hoșii apropiindu-se și așmărându-l cu un popă, le dă în gând să se mărturisească, că tocmai era poștul Paștilor și așa ingenunchiară și să rugară să le cetească după obicei.

Jidanul neavând încotro, intră în mijlocul hoșilor ingenunchiați și ridicând mâna în semn de binecuvântare, sise:

— Naroc să dai Dumnuzou!

tatea și sărăcia ei. Nu odată s'a întâmplat, că venind cutare meseriaș să se înscrie membru al Reuniunii, își spunea meseria zemește, uneori și un gurește. Unii dintre membrii mai vechi de față, — zăbeau dăcă nu rdeau chiar, cu toate că nu era nimic de rîs, căci în un astfel de fapt să reoglindeau ref. rînte, între cari au crescut.

Aproape toți suntem ești din casa țărănească, unde foarte puțin să vorbește despre meserii, iar mulți dintre noi au învățat meseria la măestri, la cari să vorbea aproape numai în limbă străină și în fine cum suntem tineri pe terenul meseriilor și cum numirile noastre sunt prea puțin răspândite, respectivii meseriași nu puteau să le cunoască. Dar chiar dăcă a auzt careva numirea românească, nu avea siguranța ca să se poată folosi de ea în societate. Și dăcă s'a întâmpat ca meseriași să nu cunoască nici numirea meseriei proprii în limba lor, apoi cu atât mai puțin puteau să cunoască numirile uneltelor, de cari zănce să folosească în ocupațiunea lor. A estea numiri nu erau și nu sunt cunoscute nici oamenilor de carte. Ele abia vor fi cunoscute unui cerc de meseriași din România, unde aceștea să cultivă în școalele de meserii. Nu odată am fost întrebat din partea membrilor: cum să chamă românește cutare sau cutare uneltă.

Aceștea împrejurări au îndemnat pe dl Apolzan să compue această lucrare valoroasă, consultând și pe alți sodali și explicând și scopul uneltelor și părțile lor.

Dl Tordășianu, mulțumind autorului pentru ostenețele sale își exprimă dorința ca dl Apolzan să nu se oprească aci, ci să continue și cu colectarea numirilor uneltelor și din ceilalți rami ai meseriilor și în acelaș timp pune în vedere, că Reuniunea să va îngriji ca de lucrarea harnicului și deșteptului dn Apolzan, să se folosească cât mai mulți și în deosebi măsurii nostri.

(Va urma.)

Dela Iubiul „Reun. sodalilor români din Sibiu.“

(Urmare și fine).

Pentru a i să da fiecăruia, ce este al său și după vredniciile sale, dl Tordășianu, raportându-se la vredniciile împreună muncitorului său nedespărțit, a dirigentului corului Candid Popa, care cu rară abnegațiune condnce acum de 10 ani tinerețul din triumf în triumf și prin acesta contribuie la întărirea noastră în cele sociale și la cultura inimii noastre, îi predă în numele Reuniunii drept mic și neînsemnat prinos al dragostei o bagetă, ținută în argint și cu gravuri din istoricul Reuniunii cum și un inel de aur, cu rugarea să le primească, să le folosească până la adânci bătrânețe spre bucuria și mândria meseriașului și a întreg neamului.

Dl Popa, plăcut surprins de aceste daruri, promite, că deși era hotărât a ceda altuia acest post greu și împrennat cu multe supărări, dar primind nouă dovezi de dragoste, va sta și pe viitor la postul său.

După toate areste să impart între toți membrii sibileni și ai Reuniunilor surori distincțiile jubilarie. (O cunună de metal purtând la mijloc inscripțiile »R. s. r. d. S. 1867—1907«,) iar notarul Stefan Duca cetește numele membrilor distinsi cu diplome de onoare. Diplome s'au dat acelor membri, cari timp de 40, respective 10 ani și-au solvit taxele, apoi măestrilor, cari s'au învrednicit să țină și să instruce în restimp mai mulți învățacei și mai multe calfe (Dragoș, Aron, N. Marcu, Bănu, Teod. Moldovan etc.); pentru aranjarea unei expoziți cu lucrări de lux din branșa compactoriei (P. Ilieș), pentru faptul, că măiestrul cutare și a dat toți copii la meserii și comerț (dl Iosif Marcu, pardositor), foștilor membri, cari aflându-se acum în alte centre, obosesc întru consolidarea meseriașilor din acele centre (P. B. rîș, Cluj, I. C. ronta, Orăștie, V. Grindean, Abrud, Nic. Moisis Săliște etc.); acelor tineri sodali, cari silințe își dau spre a lor perfecționare în strănătate (N. Bratu, Berlin, George Dordea, Paris etc.); celor mai zeloși promovatori ai tuteor afacerilor Reuniunii (Poponea, Crucița, Apolzan, Duca, Axente, Bologa, Marcu, Boldor, etc.) cum și acelor dame, cari pe lângă oboseala de coriste, au dat mult concurs la adunarea și împărțirea darurilor de Crăciun între săracii nostri. Fost-au distinsi și de aceia, cari cu întreagă familia s'au pus în serviciul Reuniunii (pantofarul I. Roman cu cele 4 fice ale sale) etc. Bucurie să reoglindea de pe fețele celor distinsi și gelozie pe fețele membrilor mai tineri, fitori muncitori la înflorirea proprie și cu ea și a Reuniunii. După aceste ședința s'a încheiat cu cântare »Imnul unirii« de T. Popovici, cecutată de cor.

Scrisoare deschisă.

Nisă cere publicarea următoarei scrisori:

Subscriși prin aceasta venim a aduce cele mai călduroase mulțămite băncii de asigurare mutuală. »Transilvania« din Sibiu pentru grabnica și acurata purcedere la despăgubirea daunelor cauzate prin incendiul din 27 Septembrie 1907, care a distrus o parte bunicică din comuna noastră. Indemnăm cu tot dinadinsul pe toți confrății nostri economi, ca luând pildă din nefericirea noastră să nu întârzie a-și asigura tot avatul lor mișcător și nemișcător agonisit cu atâta trudă în astfel de zile grele. Să iee pildă din nefericirea celor-cc n'au fost asigurați, cari au ramas în timpuri aproape de iarnă fără adăpost. Aceia, cari doresc să se asigure, îi indemnăm să se asigure la banca sunumită. »Transilvania«, care după cum ne-am convins singuri este una dintre cele mai bune bănci de asigurare, care întrece în promptitudine și acurateță ori ce bancă de felul acesta și față de care numai cuvinte de laudă și mulțămite putem avea.

Romos, în 13 Octomvrie 1907.

Ioan Măndrescu, George Basarabă, Ioan Baba, Ioan Vasiliu I. Gheorghită, Ioan Ștefan, Aurel F. Ordean, Nicolae Trocan, Nicolae Baboiu, Ioan Pleșug.

Lucrarea pământului.

Precum la alte lucruri economice, așa și la lucrarea pământului, să recer anumite reguli, pe cari, dacă economul nu le împlinește la timp și cu acurățetă, nu-și poate ajunge scopul dorit. La lucrarea pământului avem să ne însămănăm două lucruri mai de căpetenie și anume: timpul când e de a să lucra pământul pentru fiecare soi de sămănături și modul cum e de a să săvârși aceea lucrare. Ce să ține de timp trebuie să ne însămănăm aceea recerintă, ca adecă când lucrăm pământul, acesta să nu fie nici prea tare, dar nici prea moale, ci să aibă gradul de mijloc între umezală și uscăciune.

Dacă pământul s'ar lucra într'o stare prea umedă, atunci la arat de pildă brazdele s'ar ținea într'una și apoi, dacă s'ar usca în starea aceasta, sămânțele cultivate pe acela nu ar putea răsări cum să cade, iar dacă s'ar lucra când e prea tare și îndesat, atunci ar rămânea prea brușos, așa că sămânțele cultivate în astfel de arătură de asemenea n'ar putea răsări într'o măsură potrivită. De aceea plugarii harnici pândesc totdeauna după un timp potrivit când ară și lucră pământul.

Ce să ține de modul lucrării pământului trebuie să ne însămănăm aceea recerintă, ca acela să se lucre potrivit pentru fiecare soi de sămănătură. Astfel de pildă pentru cultura bucatelor mai mari în paiu, pământul trebuie lucrat mai afund și mai de multeori, iar pentru cele mai mici acela trebuie lucrat ceva mai la suprafața pământului. De regulă la ogorul de vara și toamna, pământul ar trebui arat cu ceva mai afund, ca la întorș și sămănat. A ara pământul de pildă și la sămănat tot așa de afund ca și la ogor, nu numai că nu e folositor, dar poate deveni chiar stricacios prin aceea, că alunecă sămânța prea afund în pământ, unde apoi nefiind pătrunsă deajuns de lumină și căldură, poate să putrezască și piară acolo cu totul.

Pământul până unde străbate plugul și celelalte unelte economice, să numește pătura roditoare a pământului, iar cel dedesuptul acesteia să numește pătura cea moartă. Pătura roditoare e de mare însemnătate pentru cultura bucatelor, de oare ce cu cât aceea e mai groasă, cu atât apoi au și sămănăturile o suprafață mai mare, de pe cari să se poată nutri. De aceea să ară și lucră pământul, ca adecă pătura roditoare să se mănunțeze și țărineze cât mai bine, ca astfel cu prilejul ploilor să se poată topi mai ușor sărurile aflătoare în ea, iar sămănăturile să poată suge cu ajutorul rădăcinilor firoase mai ușor leșiile de lipsă pentru încolțirea, creșterea și coacerea lor.

Dela modul, cum să lucră și îngrijește pământul, atârnă totdeauna și izbânda culesurilor, de oarece s'a constatat prin mai multe încercări, că pe unul și același soi de pământ, pot să fie mai bune sau mai slabe, dupăcum adecă au fost și recerintele de lucrat și sămânța sămănată.

Unelte pentru lucrarea pământului să împart peste tot: în unelte de

mână, de vite și mașini. La începutul plugăritului unelte pentru lucrarea pământului au fost de lemn sau de peatră. Dela cele dintâi am moștenit apoi și noi proverbul: »a ajuns la sapă de lemn,« iar plugarii mai bătrâni, cred că și astăzi își vor fi mai aducând aminte de carăle neferecate și plugurile de lemn.

Pe întinderi mai mici, cum e de pildă la cultura legumilor prin grădini, pământul să sapă cu hârlețul sau hârșăul, iar pe întinderi mai mari, cum e la cultura legumilor în mare sau la cultura bucatelor, pământul să lucră cu plugul tras de vite sau mânat de puterea aborului și a electricității. După socoteala unui economist, lucrul omului e de 5—6 ori mai scump, ca cel săvârșit cu vitele și de 40—50 ori mai scump, ca cel săvârșit cu puterea aborului sau a electricității.

Dacă pământul nu s'ar mai lucra, el s'ar îndesa și împetri așa de tare, încât în cele din urmă nu ar mai putea crește pe el nici un fel de plantă de preț, ci numai ierburi și burueni.

Fiecare sămănătură lasă pământul după cules, într'o stare mai rea și mai săracă în materii nutritive, ca cum a fost acela înainte de sămănat. De aci s'a ivit trebuința, de a lucra pământul în fiecare an de nou, dacă voim a cultiva alte sămănături nouă pe el.

Prin lucrarea de peste an, pământul își capătă toate acele însușiri, cari adecă să recer pentru încolțirea, creșterea și coacerea nouălor sămănături cultivate pe el. Prin aceea el devine mai pufăios și mai afănat, așa că apoi căldura, aerul, umezala și lumina pot străbate mai ușor la rădăcinile sămănăturilor.

Prin lucrarea și deasa întoarcere, fie făcută aceasta cu plugul sau sapa, pământul să amestecă apoi mai bine și cu gunoiul, ce să întinde pe el, să mai sparg și nimicesc și cuiburile de șoareci și alte animale, ce să încuibează pe el, să imprăstie și nimicesc rădăcinile și sămânțele buruenilor, apoi mulțimea de ouă și insecte stricacioase sămănăturilor și în urmă pământul își recâștigă puterea roditoare pierdută prin dese culesuri de peste an.

Lucrarea de peste an și îngrijirea cum să cade, nu numai a pământurilor supuse culturii bucatelor, legumilor și viilor ci chiar și a fânățelor, ne dovedesc totdeauna pe economul harnic și deștept în măestria plugăritului, pe când cele nelucrate și neîngrijite cum să cade, ne dovedesc pe economul mai puțin harnic și deștept în măestria plugăritului. Astfel dintr'o singură privire a pământurilor sămănatate și cultivate cu bucate, legumi sau vii, să poate cunoaște, că ce fel de om e proprietarul acelora.

Așa stând lucrul este prea firesc, ca fiecare econom să caute și aplice toate acelea mijloace și unelte bune și practice la lucrarea pământurilor supuse culturii, cu ajutorul cărora apoi să poate face chiar și din pământurile mai puțin roditoare un adevărat rai pământesc.

Ioan Georgescu.

Despre creșterea copiilor.

Cetită în Feleac în anul 1905 cu ocaziunea adunării — inv. și a »Asociațiunei«. —

De Chimu.

(Urmare și fine.)

Să vedem dar cum sunt tinerii nostri de azi cari n'au avut creștere bună. Copii fără creștere bună îi vedem prin crișme deja dela anii 14—15, că deși legile opresc așa ceva, la noi asta nu să observă.

Du-te Dumineca în crișme și vei vedea cum tinerii de azi stau la beute de-a rostul cu bețivii. În loc să meargă la biserică, ei șed prin crișme, ba neavând rușine de părinți să încumetă chiar, îndrăsnesc a merge beți acasă. Spuneți-mi unde-i rușinea față de părinți? Creițărașul agonisit, câștigat cu sudoare e dat pe vinars, dar nu e destul că l-a dat ei să și înnebunește și să face de rîsul tuturor; și piere rușinea față de părinți și de toată lumea.

Tinerii nostri îi vedem prin șezători, unde în loc să cetească niște cărți folositoare din ceva ram al economiei sau în loc să cetească povesti ori alte cărți folositoare, să îndeletnicesc a face lucruri slabe. Șezătorile sunt o datină veche, dar ele și-au pierdut în timpul din urmă tot caracterul, toată însemnătatea. Șezătorile mai demult erau adevărate prelegeri publice, conversații între tineri. Acolo să auzeau numai vorbe bune și glume. Acolo să învățau povești și doine și chiuituri sau strigături de joc

Blăstămății și vorbe urâte nu să auzeau. Acum cu totul s'au schimbat acestea șezători. Nu mai auzi în ele vorbe de dai Doamne.

Tinerii cari merg în șezători fac nebunii, vorbesc fleacuri și câte alte vorbe slabe. Pe când mai demult șezătorile înlocuiau școlile că de acestea nu erau, azi ele înlocuiesc crișmele și căsile rele. Și vina la aceasta tot numai părinții o poartă, fiind-că nu și-au crescut copii după cum trebuie și-i lasă sara pe ulițe și pe unde vreau ei.

Tăbăcul sau duhanul, spună-ne bătrânii de azi, l'au luat în gură până au fost copii sau chiar juni? Nu, nici poveste de aceasta. Dar azi? Tot mucosul de copil e cu țigara în gură. Până și pe drumuri trag din țigară fără fel de rușine. Cum va eși din copilul acela om de dai Doamne, când el pradă pe d'astea bani, când el încă nu-și câștigă nimic? Din astfel de copii nu putem aștepta să devie oameni de ceva folos familiei lor și neamului din care sunt.

Am ajuns până acolo, că pruncii de azi suduie pe părinții lor, cari le-a dat viață și ia crescut cu greu mare și năcaz. Am ajuns până acolo de nu mai pot trăi într'o casă fiu cu tată, fată cu mamă ca în trecut, când vedem că într'o casă ședeau câte trei ficioiri însurați dimpreună cu părinții și totuș sfadă nu era între ei. Aci e tot lipsa de creștere.

Iubiților! Din cele înșirate ați putut vedea, că ce rău fac acei părinți, cari nu-și creșe copii în frica lui D-zău, nu le dau pozele de lipsă.

Dacă nu ne vom gândi de pe acum că unde ajungem mergând tot așa, nu știu ce va fi de noi, de societatea omenească!

Iubiților! În creșterea copiilor avem a lua în conziderare trei lucruri: morala, diligența și păstrarea.

Să creștem copii morali, sădind în ei frica de D-zău și cunoștința lucrurilor sfinte, să-i dedăm a fi diligenți, sărguincioși sau harnici și să-i dedăm la păstrare adecă la cruțare.

Când i-vom deda la lucruri de acestea, putem nădăjdui, că copii nostri vor deveni oameni cinstiți, fala părinților și folositori societății omenești și folositori neamului și patriei.

NOUȚĂȚI.

La „Fondul jubilar Nicolae Cristea pentru monumentele bărbaților binemeritați ai meseriașilor» întemeiat din privilegiul sărbătorilor jubilar ale »Reuniunii sodalilor români din Sibiu» au dăruit doamna văd. Eleutera Cristea și fiul său Adrian, contabil în Orăștie 20 cor., Dr. Ghiță Măcelariu, adv. în Mercurea și soția sa Agnes n. Cristea 20 cor., Dr. Nicolae Schiau, avocat în Mercurea și soția sa Elvira n. Cristea 20 cor., sau în total 60 coroane.

Convocare. Despărțământul »Făgăraș», aparținător Reuniunii învățătorilor din arhidieceza gr.-cat. de Alba-Iulia și Făgăraș, în conformitate cu § 21 din statute își va ținea adunarea de toamnă Duminecă în 3 Nov. st. n. a. c. în comuna Noul-român, la care să invite membrii și binevoitorii școlii. Din program amintim:

Lecție practică prin Atanase Visalon cu elevii școlii locale. Alegerea comisiunilor pentru apărarea lecției și a dizertației, precum și pentru înscrierea de membrii noi și apoi raportul lor. Cetirea dizertației: »Rolul școlii ca factor la scopul dezvoltării culturale a poporului nostru». Raportul delegaților, cari au participat la adunarea generală a Reuniunii, etc. Octavian Pop, prezident, Ioan Cocijiu, secretar.

La „Fondul Victor și Eugenia Tordășianu pentru înzeștrarea fetelor sărace» din privilegiul sărbătorilor jubilar ale »Reuniunii sodalilor români din Sibiu» au mai dăruit Vasile Mereș, presbiter și învățător în Bod, Dr. Alexandru Vasile, avocat, ambii câte 1 cor., Nicolae Ban, curelar, notarul Reun. mes. și Aron Oprear, pantofar, ambii din Poiana, câte 50 bani, Aurel Barbu și soția sa Elena n. Reou, ambii inv. în Tălmăcel 2 cor., Ioan Fanea, notar în Tălmăcel și soția sa Aurelia n. Indrieș 1 cor., Cornel Roman, directorul stațiunii agronomice (București) 2 cor., adm. prot. al Hașegului Avram Păcurar, prot. în Hunedoara și soția sa n. Boldin, 10 cor.

Lăsământul literar al lui Iosif Vulcan. La intervenția dlui Iosif Șt. Suluțu, prezidentul »Asociațiunii», doamna Aurelia Vulcan, văduva regretatului Iosif Vulcan, fost membru ordinar al »Academiei Române», membru ordinar în secțiunile literare ale »Asociațiunii», și membru onorar al acestui așezământ cultural al nostru, s'a declarat gata a preda spre păstrare Muzeului »Asociațiunii» întregul lăsământ literar al răposatului ei soț, stător din decorațiuni, diplome, corespondență și scrieri încă netipărite. Domnul prezident Suluțu a încredințat pe unul dintre secretarii »Asociațiunii» (dl Tăslăuanu) cu mergerea la Oradea-mare, pentru a lua în primire prețiosul lăsământ. — Cum suntem informați, întreg lăsământul să află deja la »Asociațiune» în Sibiu.

La școala economică comitatenză, din Sibiu să va ținea examenul final la 30 Oct. n. c. în Sibiu, (târgul de vite Nr. 10) despre pregătirea învățăcelilor în lucrările economice și anume în lucrări de mână, lucrări cu vite, (cu 4, 2, și 1, vită) și lucrări de mână în grădina.

Țărani români osândiți. Tribunalul din Oradea-mare a pertractat Marți săptămâna trecută procesul pornit împotriva țărănilor Moise Coș, George Coș și Ioan Berte, acuzați, că la alegerea trecută din Tinca ar fi atacat pe jandarmi. Țăranii au fost apărați de avocatul dr. Aurel Lazar, dar cu toată apărarea strălucită, în care dl Lazar a arătat câte pătește bietul popor delă jandarmi și ce fac jandarmii la alegeri, — împričinații au fost osândiți, anume: Moise Coș 2 ani robie, George Coș, 8 luni temniță și Ioan Berte, 3 luni temniță. Contra osândei s'a făcut recurs.

Ciangăi în comit. Hunedoara. Guvernul a sfârșit cu cumpărarea moșiilor pentru colonizare de Ciangăi din Bucovina, în comitatul Hunedoarei. Vor fi 4 colonii: la Deva, Șoimuș, Pestișul inf. și Folt. Guvernul

a cumpărat în total 3460 iugăre cat. cu 1.738.000 cor. Colonia dela Deva e de 500 iugăre, cea dela Șoimuș de 1273, la Pestiș de 1325 și cea dela Folt de 1362 iugăre. Numărul coloniștilor este de 9700. Fiecare familie capătă pământ de 10 și 20 iugăre, a căror preț au să-l replătească în anumiți ani, de nu vor fugi înapoi în Bucovina, cum au mai făcut și alți Ciangăi. Ei vor veni în moșii la primăvară. Șovinistii sunt veseli, căci, zic ei, prin aceasta colonizare să începe remașterizarea comitatului Hunedoarei. Sireacii!

Protopopul Uioarei. După cum vestește »Unirea», dl Emil Pop, paroch în Feneșul său, a fost numit protopop și paroch în Uioara.

Fundațiune nouă. Ioan Nossa, fost paroch în Trestia, a lăsat o fundațiune de liturgii de 4000 cor. sub numele său și al soției sale Eudohia Nossa.

Mine de cărbuni cumpărate de stat. După cum a făcut cunoscut în dietă ministrul Wekerle, statul a cumpărat mine de cărbuni în Croația, în comitatul Borșod și în Valea-Almajului. Pe noi ne interesează aceste din urmă, deoarece sunt în un ținut românesc. Păturile de cărbuni din Valea-Almajului au o estindere de 20.000 metri în lungime și 7000 lățime. Ele erau în parte în exploatare, dar statul le va exploata în măsură mare.

Redactor slovac osândit. Redactorul Milaș Pietor al foii slovace »Narodni Hlasnik» din T. Sz.-Mărtin a fost pedepsit pentru un articol la patru luni închisoare de stat.

Crișmele închise. Reprezentanta comunală din Beiu (Mezőbödö), după cum ni să scrie, în ședința sa ținută în 16 Octomvrie c. a adus laudabila hotărîre: ca crișmele să fie închise în Dumineci și sărbători și să oprește crișmarilor și vinderea beuturilor spiritoasă, pentru a fi duse acasă. Durere că preotul — membru în reprezentanță — deși invitat mai înainte, apoi în ziua când s'a ținut ședința prin însuș judele comunal — nu a luat parte la ședință.

„Economia». A apărut Nr. 10 (anul al III), din »Economia» foaie economică ilustrată, cu următorul sumar: Compostul și prepararea lui; Păstrarea cartofilor peste iarnă; Inmuierea oaselor la vite; Cum trebuie să fie o potcoavă bună? Situațiunea agricolă. Informațiuni și Varietăți numeroase. Foaia apare odată pe lună în Caransebeș sub redacția magistrului silvanal Alexandru Diaconovich. Abonamentul pe an 4 cor.; pe jumătate de an 2 cor.; un număr 40 fil. Pentru România abonamentul anual; 5 lei.

Espozitia de copii din Ilmbav, aranjată în 13 I. c. de »Reuniunea agricolă» din Sibiu, a reușit foarte bine. Ea a fost a doua espozitie, aranjată de »Reun. agricolă».

Espozitia a fost prezidată de membrul comitetului dl Dr. Petru Șpan. Prezident al juriului a fost ales dl Dr. Ilie Beu, medic în Sibiu, 51 mame au expus 74 copii în vârstă dela 6 luni până la 8 ani, toți grăsuți și frumușei, curat îmbrăcați și bine grijiți, așa că doar toți ar fi fost vrednici de câte un premiu. Au fost distinte cu mențiune onorabilă 2 fetițe, s'au împărțit 30 premii a C. 5.— și 5 premii a C. 3.—. Suma premiilor în bani a fost de C. 165.—. Afară de aceste s'au împărțit recvizite de lăptat și cărți igienice și economice. Dl Dr. Ilie Iancu a ținut o conferință despre »Nutrirea și îngrijirea copiilor sugători», iar dl Dr. Ilie Beu despre »Îngrijirea copiilor după intercare». Dela Sibiu a fost dus un fotograf care a fotografiat mamele și copiii.

Comitetul Reuniunii agricole a fost reprezentat la espozitie prin dnii Dr. P. Șpan, Vas. Stan, Dr. Lucian Borgia, R. Simu și Victor Tordășianu, iar medicii din comitat prin dl Dr. Ilie Beu, Dr. Ilie Iancu și Dr. I. Eisenmayer.

Votul Universal în Olanda. Guvernul Olandei vrea să șteargă legea electorală învechită de acum și să introducă legea votului universal. Vor căpăta drept de alegere și femeile de sine stătătoare. Aviz stăpânilor nostri.

Lă fondul de 20 bani al »Reuniunii sodalilor români din Sibiu» pentru cumpărarea unei case cu hală de vânzare au mai dăruit George Doman Ursu, George Dan, Nic. Eft. Ursu, inv., Nicolae Crișan, George Ursu, și Nicolae Ursu, toți din Bradu, fiecare câte 20 bani. Cercetând elevii (băieți și băete) din clasa a IV—VI ai școlii din Sibiel (56 la număr) Reuniunea, inv. Ioan Dobrotă a dăruit 40 bani și Ștefan Pan, inv. 20 bani Ioan Sociu, aplicând pe fratele său Ioachim, absolvent de gimnaz și cu maturitate, la lăcătușerie 1 cor. și Vic. Tordășianu, asesor conzist. 10 bani.

Emigrările în America. Săptămâna trecută au sosit în America din Ungaria 1547 Slovaci, 254 Maghiari, 378 Croați, 276 Nemți și 172 Români.

Reuniunea femeilor române din Medias și jur a prezentat despre starea materială a Reuniunii următorul raport adunării generale din 1 Septemvrie 1907: 1. Depuneri la »Racoșana» cu interese capitalizate 9166 cor. 32 bani. 2. Casa în număr azi 1157 cor. 90 bani. 3. În obligațiuni și cambii 15.038 cor. 86 bani. 4. Starea depunerii la institutul »Albina» 130 cor. 5. Mobiliar în valoare de 210 c. 6. Acții »Concordia» 408 cor., averea Reuniunii dă suma 26.111 cor. 58 bani. Dela adunarea generală ultimă din 2 Septemvrie 1906 până azi s'au făcut: Incassări: titulo capital 11.761 cor. 44 bani, interese 1178 cor. 87 bani, taxe 817 cor. 20 bani. suma 13.757 cor. 50 bani. Erogățiuni: titulo capital 11.282 cor. spese restituibile, spese nerestituibile 1317 cor. 60 bani, suma 12.599 cor. 60 bani. Suma încasărilor și a erogațiunilor, adică mișcarea cassel dela 2 Septemvrie 1906 până azi face deci 26.357 cor. 10 bani. Subtrăgând din venitul brut totalul eșirilor rezultă un profit net al anului de 678 cor. 46 bani. Maria Moldovan, prezid., Elena Suci, cashieră.

Un prinț ciudat. Moștenitorul de tron al Sârbiei, prințul George, are purtări ciudate. Foile sărbăști s'au plâns și până aci asupra lui, dar acuma a făcut o năzbutie, care de loc nu-i face cinste. Săptămâna trecută Lună s'a dat la palat o cină în onoarea trimisului belgian la Belgrad. După cină prințul a voit să plece spre casă. Tocmai în minutul când a pornit trăsura, a observat că comandantul gardei regale, maiorul Dunici nu l'a salutat. Prințul a oprit trăsura și s'a adresat către maior zicându-i:

— Hei, de ce nu saluți?

Dunici a răspuns, că în întunec nu l-a observat, la ce prințul i-a zberiat mânios:

— Nu lătra căne! marș!

Dunici i-a zis că asemenea purcedere nu-i iertată față de un maior, dar principele George suindu-se în trăsura, a poruncit viziului să mîne mai departe.

Prințul George prin asemenea purtări s'a făcut urgisit în Sârbia, cu deosebire în cercurile ofițerești. E de crezut deci șurea mai nouă, că s'a descoperit o conjurație împotriva lui.

Om îmbătrânit repede. »Lupta» de Duminecă povestește următoarea întâmplare rară: Zilele acestea s'a întâmplat un caz foarte curios în felul său, pe una din ulițele de frunte ale capitalei. Strada Rákocy gemea de lumea, ce-și făcea preumblările obicinuite pe dânsa. De odată să vede picând la pământ un domn ce nu putea avea mai mult ca 32—35 de ani. În mijlocul lumii ce să primbla, cățiva marinimoși dintre cei de față îl aduc sub o poartă, până ce sosește trăsura spre a-l putea transporta la spitalul orășenesc. Dar minunea să începe! Tânărul, ce zăcea inconștient pe pârdoșea goală, încărunțea văzându-l cu ochii. N'a trecut nici o jumătate de oră și deja fu alb pe cap ca un moșneag.

Toate acestea să petrecură în fața câtorva sute de privitori, curioși, cari nu puteau înțelege această schimbare rapidă.

Interesant e, cum cărunțea și-a luat începutul chiar din vârful capului, răspândindu-se în torma cercului repede de tot.

Oare ce va zice tânărul îmbătrânit când să va deștepta, văzându-se alb ca un moșneag? Cu greu să va putea recunoaște, chiar pe sine însuși.

Logodnă, Paraschiva Cioran n. Apolzan, și Ioan Marcu, culegător de itere, în tipografia noastră ambii din Sibiu, și-a serbat logodna în 23 Octombrie n. 1907. Felicitări!

Sfințire de biserică. P. S. Sa Ioan Pop, episcopul Aradului a sfințit Dumineca trecută biserica zidită de dânsul din Pociovașiște, care este locul nașterii P. S. Sale. Cu acest prilej s'au făcut frumoase sărbări în numita comună.

— Tot Dumineca trecută s'a sfințit în Bretelin (comit. Hunedoarei) noua biserică de acolo, prin esmisul arhiepiscop dl asesor Nic. Ivan, care după slujba dzeiască a ținut o frumoasă vorbire, apoi a miruit poporul, adunat în nr. de vre o 1500 din împrejurime. Biserica e zidită în stilul bisericilor din România, după planurile arhitectului arhid. Ioan Pamfilie.

Instalare de episcop. Zilele aceste să face în Sibiu instalarea oficioasă a episcopului săsăsc, cu care prilej să fac mai multe serbări (banchet, conduct cu torțe etc.)

Tulburările din Maroc ne aduc iarăși aminte, ce influență mare a avut odinioară mohamedanismul asupra Europei. Și știința medicală are multe să le mulțumească. Intre altele accentuăm, că pe la sfârșitul secl. X medical arab Muhamed Arrasi a compus un număr mare de formule de prav de dinți, deoarece el deja atunci a dat mare importanță curățirii îngrijite a gurii. Azi știm, că o rațională îngrijire a gurii cu un mijloc probat pentru curățirea dinților, cum să prezintă d. e. Kalodontul I. Sarg, ne scutește dinții de boale până la bătrânețe adăci.

Intâlnire colegială. Ni să scrie: Invățătorii, cari au absolvat pedagogia din Blaj în anul 1897, sunt poțifiți la convenirea colegială de 10 ani, pe 29 Oct. n. Blaj. Localul și ora convenirei să va designa în adunarea generală din numita zi.

Joachim Pop, Paul Pușcaș, Ioan Bărbat, Dionisiu Ștef, Ioan Velicea, Ioan Dancu, Nicolau Frățilă, Romul Dobrin, Ales. Bejan.

Caz de moarte. Subscrișii, cuprinși de adâncă intristare anunță tuturor consăngenilor, amicilor, colegilor și altor cunoscuți, cum-că scumpul lor soț și tată Mihail Pascu invățător secundar în Reghin, după un morb greu și îndelungat, împărțășit fiind cu sântele sacrameente ale moribuzilor, a trecut la cele veicnice în 16 Octombrie noaptea, în anul al 50-lea al etății și în al 23-lea a căsătoriei.

Așăzarea rămășițelor pământești ale scumpului nostru defunct, s'a întâmplat la 18 Octobrie, oarele 2 p. m. în cimiterul estern gr. cat. din Reghin. Văduva: Rafila Pașcu n. Anca, soție. Mărioara, Eugenia, Valeriu, Aurelia Alesandrina, ca copii.

Din România. Am scris, că ministrul român Costinescu și-a rupt piciorul, la o nenorocire de automobil. Cum să vestește acum, bolnavul să afă mai bine. Picioru i-a fost scos din ghips și în câteva zile dl Costinescu va putea pleca la București.

— În România, ca și la noi, e secetă mare, așa că nu să poate face sămănătura. Din pricina aceasta plugarii sunt foarte îngrijați.

— Marii duci rusești au părăsit țara în 18 l. c. fiind petrecuți până la Predeal de membrii familiei regale.

Focuri. Săptămâna trecută au fost focuri grozave în multe locuri. Fiind uscățime și în unele părți și vânturi, focul a făcut mari pagube.

În 12 l. c. s'a aprins pădurea „Văta Borilii” din hotarul comunei Tălmăcel (Sibiu) și a ars vre-o două zile, fiind stințită cu mare greutate de oamenii scoși de autorități. Paguba să urcă la câteva mii de cor. — Tot în hotarul Tălmăcelului s'a aprins pădurea „Sterpuc”, iar la Boița muntele „Iisa”, cu pădure de brad. În Tălmăciu s'a aprins în 15 l. c. vile și a ars o parte mare din ele, strugurii însă au fost culeși.

— Foc mare băntuie în pădurea erarială dela Nojag. Focul s'a estins pe un teritor de 1000 de iugăre. Din Deva a fost trimis la loc un batalion de honvezi.

— În Uroiu (l. Deva) isându-să foc, a ars aproape jumătate din comună. Paguba este vre-un jumătate milion de cor. Focul s'a iscat dela nește copii, cari s'au jucat cu lemnușe.

— Din Biscaria (l. Simeria), asemenea vine știrea despre un foc pustiitor.

— În Rădăuș, orașel în Bucovina, au ars 21 case.

— În Porumbacul-sup (resăritean, com. Făgăraș) a fost un foc mare, Miercuri în 16 Oct. arzând 8 case și 10 șuri, cu toată agonișeala din ele. Focul s'a produs din jocul copiilor cu chibrite.

Afară de aceste au fost focuri mari în câteva locuri din Ungaria, precum în Zancra, Kapi, Göögfalva etc. În Neoplanta a ars zidirea principală a gării.

Cum cele mai multe focuri s'au iscat din negrije, oamenii ar trebui să se păzească mai bine.

Cărți și reviste. Săptămâna aceasta au ieșit și ni s'au trimis la redacție următoarele cărți asupra cărora aragem luarea aminte a cetitorilor nostri:

Biblioteca copiilor și a tinerimii, volumul al 3 lea, a apărut sub îngrijirea Dlui O. C. Tăslăuan și cu prețioasa colaborare a Dlor Brătescu-Voinești, Sadoveanu, Curțan, Goga, Basarabescu și Al. Maior.

Un volum drăgălaș, cuprinzând povestiri potrivite, în proză și versuri, o pieză teatrală în două acte (America) și o ghicitoare. Volumul e împodobit cu 20 de ilustrații frumoase și ar trebui, ca și cele două dintâi, să și facă loc în fiecare casă românească. Prețul 1 cor.

— **Noua lege școlară.** Articolul de lege XXVII. din 1907, referitor la scoalele nesușinite de stat și la învățătorii lor, traducere de Lazar Triteanu, referent scol. Un volum de 168 pag. de interes actual pentru toate scoalele confesionale și comunale și a învățătorilor aplicați la ele. Prețul 1 cor. 20 b.

Curs de dans. Măistrul de dans, dl Nicolae Șara, începe cursul de dans Luni, în 28 Oct. la 5 oare sara, în „Gesellschaftshaus”. Până acum sunt înscriși mulți elevi. Inscrierile să fac în prăvălia Daniel, (Piața mare).

Teatru. Săptămâna aceasta au venit la rând tot pieze, cunoscute ca escelente, cum sunt „Die Goldene Eva” comedie, „Zweierlei Tuche”, operetă (Duminecă), apoi „Die grosse Gemeinde”, „Das Glück in Winkel” de Sudermann etc. Cu deosebire a avut succes mare pieza „Die grosse Gemeinde”, fiind scrisă cu spirit și jucată escelent.

De Joi până Marți din pricina serbărilor de instalare a episcopului luteran, nu vor fi reprezentații. Marți sara să dă: Walzertraum, vestita operetă de Straus, care în Viena s'a jucat cu mare succes.

Apetit,
stomach sănătos avem și lipsă de greutate și constipație, de când folosim pilele Elsa. Stăbărbere ale lui Feller pentru mânat, 6 șatule 4 cor. franco. Comandați-le dela E. V. Feller în Stubica, Centrală Nr. 112. (comit. Agram). Elsa.

224 1-3

Multe milioane de coroane să duc în străinătate din Ungaria an de an pentru poame și produse de ale viilor, de diferite feluri. Cum să știe Ungaria este o țară favorizată dela natură pentru cultura de poame și vița de vie, și guvernul face mult pentru înflorirea acestui ram de câștig, dar nu poate face destul și de aceea trebuie să salutăm cu plăcere faptul, că firme private și-au pus de pro-

blemă ridicarea culturai poamelor și a viei. Cu mare succes lucră pe acest teren, prin furnisarea de material neesceptionabil în nici o privință, dintre firmele noastre din patrie, Fischer et Comp. școală de pomi și vițe de vie în Aiud, a cărei listă de prețuri ilustrată a apărut acum și la dorință să trimitte gratis ori și cui.

Un prietin al mamelor,

cari sunt în preajma nașterii unei odrasle nouă și sunt atinse de slăbiciune mare și descurgiate — este Emulsiunea lui Scott. Efectul lui Scott este tot atât de minunat, precum să fac simțite

Puterea nonă și

Veritabil numai cu această marcă — pescarul — ca semn de garanță al procedurii Scott.

pofta nouă de viață, ca printr'o beutură vrăjită. Și mai mult încă, când noul cetățean vede lumina lumii, va pregăti părinților prin înfășișarea lui sănătoasă și prin formele lui tari, o bucurie extraordinară, căci Emulsiunea lui Scott împreună cu mamă sa l-a nutrit și întărit și pe el, scurt zis, a avut o influență cât să poate de bună.

Emulsiunea-Scott

să poate cumpăra în toate farmaciile.
Prețul sticlei originale coroane 2.50.

Să neglijează adeseori durerile de piept și de încheieturi, aprinderile, bătaia inimii, greutatea de respirație, slăbia de ochi, susurul de urechi, influența, tremurul membrilor, slăbiciunea corpului etc. contra acestora să folosește cu un rezultat, care întrece orice așteptare Elsa-fluidul lui Feller. Să comandăm 12 sticle mici sau 6 duple cu 5 c. 24 sticle mici sau 12 duple franco cu 8 cor. 60 fil. la producătorul E. V. Feller, farmacist în Stubica, centrală Nr. 112 (comit. Agram).

Să poate căpăta în tot locul

Kalodont

88 35-42 a lui Sarg

oremă de dinți nemormurat de lipsă, păstrează dinții curați, albi și sănătoși.

POSTA REDACȚIEI ȘI ADMINISTRAȚIEI.

N. B. în Șugag. Nu avem altele, dar am putea da o înștiințare, că să caută. Costă 1 cor. de 2 ori 2 cor. Trimite banii.

L. în B. Am dat notița; cealaltă dăscălească o dăm în nrul proxim, să vedem întâiu ce va face adunarea dela Blaj. Poeziile în nrul proxim. Salutări.

Boz. Așteptăm cum am vorbit. Altcum nu le putem da.

Proprietar, editor și redactor responsabil,
Silvestru Moldovan
Tiparul „Tipografiei” Henric Meltzer

TÖRLEY

TALISMAN

Călinarul Poporului pe 1908.

Au apărut mult prețuitul și iubitul
Călinarul Poporului pe 1908.

cu cuprins bogat și interesant și
cu frumoase ilustrații, și cu târ-
gurile de țară fără greșeli.

— Prețul 40 fl., și porto 5 fl. —

Săpun de lapte de crin
Steckenpferd

de Bergmann & Co, Drezda și Teschen a/F.

este și rămâne, conform scrisorilor de mulțumită ce sosesc zilnic, cel mai cu efect
dintre toate săpunurile medicinale contra pistriului cum și pentru dobândirea și
păstrarea unei piei delicate, moale și un tenis rozaceu. Prețul unei bucati 80 fl.
Să afla în toate farmaciile, în drogherii, parfumerii și negustorii de săpun și lo-
cale de frizeri.

102 24—50

TÖRÖK szerencséseje ÖRÖK

Neîntrecut e norocul, care favorizează colectura noastră principală. Deja am
plătit onorațiilor nostri cumpărători în timp scurt mai mult de

32 milioane coroane de câștiguri

intre aceste cele mai mari câștiguri, anume:

de 2-ori marele premiu de **600.000** coroane

câștigul cel mai mare de **400.000** coroane

cum și câștiguri 6 à cor. 100.000, 4 à 90.000, 3 à 80.000, 3 à 70.000,
5 à 60.000, mai multe à 50.000, 40.000, 30.000, 25.000, 20.000, 15.000
și afară de aceste încă alte multe câștiguri mari à 10.000, 5000, 3000,
2000, 1000, 500 cor. etc.

Recomandăm deci a participa la loteria de clasă, ce să începe în curând,
cea mai bogată în șanse de câștig în lumea întreagă și a comanda la noi un los de
noroc. — În viitoarea, a 21-a, loterie de clase se vor trage ca în 5 luni

16 milioane 457.000 coroane. 280 1-4

În care zi a lunii sunteți născut?

Să se procure la noi numărul cari stă însemnat lângă ziua, în care ne-am născut,
sau ni-s-au întâmplat evenimente deosebite.

Ziua	No.	Ziua	No.	Ziua	No.	Ziua	No.	Ziua	No.	Ziua	No.
1	10690	7	109511	12	3216	17	18148	22	12116	27	101905
2	2899	8	52168	18	1094	18	92654	23	107.85	28	92777
3	101912	9	105351	14	109637	19	106728	24	92731	29	13330
4	93417	10	79788	15	93317	20	91316	25	8818	30	90370
5	109717	11	90319	16	105011	21	101497	26	106917	31	105371
6	16598										

Plătirea conform planului a losului original de clasa I. este:

Pentru $\frac{1}{8}$ los original Cor. 1.50, pentru $\frac{1}{4}$ los original Cor. 3.—

" $\frac{1}{2}$ " " " " 6. " $\frac{1}{1}$ " " " 12.—

și aceste se vor espeda cu rambursă sau după trimiterea înainte a banilor. Planuri
oficioase gratis. Comande la losurile de noroc de mai sus rugăm a ni-se trimite
cu deplină încredere direct la noi până în

21 Noembrie a. c.

fiindcă numerii nostri de noroc trec iute și tragerea I. cl. să ține în 21 și 23 Nov. a. c.

A. TORÖK & Co.

Casă de schimb soc. pe acții,
cea mai mare neguțatorie de loterie de clasă a Ungariei
Budapesta, Despărțământul de loterie de clasă a colecturii noastre principale.

Centrală: Servitenplatz 3/a în palatul propriu.

I. Filială: Theresienring 46/a. II. Filială: Waltznering 4/a.

Adresa telegrafic: Törökék, Budapest.

Institut de credit funciar din Sibiu.

Piața mare Nr. 3-5.

Împrumuturi hipotecare pe anuități.

Scrisuri funciare,
scutite de dărl.

ce se pot lombarda la banca austro-
ungară, să pot depune la toate tribuna-
lele ungare de stat drept cauciune și
vadiu și ca cauciuni de căsătorii militare.

Depuneri spre fructificare.

Dajdia la interesele dela depuneri o plă-
tește institutul.

Escomptare de cambii.

Avansuri pe efecte publice.

Credite de cont-curent
contra intabulării și altă garanță.

Esecutarea
de decare afaceri de bancă și de zarafie prin
Cassa de schimb

Sub condițiuni culante, mai cu seamă:
cumpărarea și vânzarea de efecte publice
monete străine,

răscumpărarea cupoanelor și efectelor sortate,
incasarea de cambii, checuri și asemnări,
predarea de asemnări și bilete de credit
pentru străinătate,

Îngrijirea de coale de cupoane.

Înarea efectelor în deposit spre păstrare,
Inchiriarea de resorturi de casse de fer
(săte depesite), sigure contra incendiului
și a spargerii, etc. 4 21-26

Informațiuni amenunțite se dau cu bunăvoință și fără spesc.

Fiecare imitație e punibilă!

Singur veritabil e numai
balzamu lui Thierry

cu marca verde de călugăriță. 12 sticle mici sau 6
duple sau o sticlă mare specială cu închizătoare
patent Cor. 5.—.

Alifie de centifolii

Sentit prin lege!

a lui Thierry
contra tuturor ranelor, aprin-
derilor, rănilor etc. 2 bor-
cane Cor. 3.60. Espedare nu-
mai cu rambursă sau trimiterea
banilor înainte.

Aceste două leacuri de casă
sunt cunoscute de cele mai
bune și renumite.

Comandele să se adreseze la
Farmacistul

A. THIERRY în Pregrada-
lângă Rohitsch-Sauerbrunn.

Depozit în cele mai multe far-
macii. — Broșuri cu mii de
scrisori originale de mulțumită,
gratis și franco.

179 52-52

În interesul propriu
damele și domnii

și acoper lipsele în
confețiune de dame, domni și băieți
în prăvălia de articli de confețiune

R. GRUNBERGER

Plata mare Nr. 3, în noul palat al Institutului Bodenkredit
= Cel mai bogat asortiment, articli cei mai fini. =
Prețuri strict fixe.

Cu distincă stimă

== **R. GRÜNBERGER** ==
prăvălie de articli de confețiune.

262 42-52

Mare asortiment în mantale pentru teatru și soarele.

Institut indigen. — Banca de asigurare

„TRANSILVANIA“

din Sibiu

3 37-52

— Intemeiată la anul 1868 —

în Sibiu, strada Cismădiei nr. 5 (edificiile proprii),
asigură în cele mai avantajoase condiții:

— **contra pericolului de incendiu și exploziune,**
edificii de ori-ce fel, meuble, mărfuri, vite, nutrețuri și alte produse economice etc.

— **asupra vieții omului** —

în toate combinațiile, capitale pentru cazul morții și cu termen fix, asig-
urări de copii, de studii, de zestre, rente pe viața întreagă etc. etc.

Asigurări populare fără cercetare medicală

Asigurări pe spese de înmormântare cu solvirea imediată a capitalului.

Valori asigurate contra incendiului: Capitale asigurate asupra vieții:
34.975.294 coroane. **9.293.195. coroane**

Dela întemeiere institutul a solvit:

pentru despăg. de incendii 4.295.120-15 c. pentru capitale asig. pe viață 3.760.810.21 c.

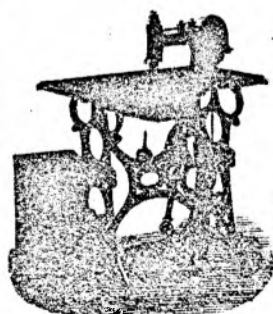
Oferte și ori-ce informații se pot primi dela:

Direcțiunea în Sibiu, str. Cismădiei nr. 5 etajiu I., curtea I.,
și prin agenturile principale din Arad, Brașov, Bistrița și Cluj, precum și dela
subagenții din toate comunele mai mari.

Gustav Dürr

mechanic.

Magazin de mașini de cusut și de velocipede,
Sibiu, Piața-mare nr. 19.

Recomandă depositul meu mare și bine asortat
cu toate felurile de mașini de cusut mai renumite
din fabrici străine și indigene pe lângă un preț
foarte moderat. 17 38—

Ca specialități se recomandă mașinile de cusut:

— **Seidel & Naumann, G. M. Pfaff.** —

Toate acareturile mașinilor de cusut de ori-ce
fel precum ace, curele, oleiari fine și altele se află
întotdeauna în depositul meu. Reparaturile la mașinile de cusut de ori-ce
fel sânt executate prompt, ieftin și conștientios cu garanție. Pentru
fiecare mașină nouă de cusut cumpărată dela mine dau 5 ani garanție.

Nu mai am auz greu,

de când folosesc toba de auz a Dr. Nimeni
nu observă **mititelui** aparat în urechea

mea, și eu **iarăș**
auz așa de bine,
ca înainte de greua
mea boală, — așa scrie
dl Iac. Flohr Sinontz.

Toba mea de
auz are cele mai
bune succese la auz
greu, susur de

urechi, dureri nervoase de
urechi etc. Prețul unei tobe de auz Cor.

7½ — doue procurate deodată 13 Cor. Ex-
pedare numai cu rambursă sau după trimi-
terea numeralului, prin institutul igienic

I. H. Rabinovicz, Wien VII.
Lindengasse 2 F. P.

229 1-3

Deja acum

să scriem o cartă postală la F. Ad. Rich-
ter & Cie, furnisori imp. de curte și ca-
merali în Viena, I. Opeingasse 16 și să
cerem espedarea franco a listei de prețuri.
Aceasta carte de prețuri bogat ilustrată
cuprinde o descriere minuțioasă a vestitelor

Castone-Anker

de petricele pentru
edificat și a altor jo-
cări instructive.

232 1—

Salon de pălării de modă

August Gruber

Sibiu

Piața mare Nr. 19, etajiu I.

Deposit de confețiune de pălării
de modă de cele mai elegante și articli
de modă de toate prețurile, și modele ori-
ginale vieneze și pariziene. 219 4—

O moșie comasată

în comitatul Târnavei-mari, în estensiune de
154 iugăre cu casă de locuit și edificii
economice, este de vândut sau de dat în
arândă cu preț convenabil. — Tot acolo să
află de esarândat o pășune, în mărime
de 120 iugăre, foarte potrivită și pentru
pșunat oile.

Adresa la administrația »Foi Popo-
rului«. 228 1-10

Meseriași dela țară

bărdași, măestri de căruțe, măsurii
de edificii sau de mobile, strugari
și câțiva țărani fără meserie, în etate de
20-30 ani, să caută pentru a fi angajați
numai decât la o fabrică de industrie
de lemn. Adresele să se dea în adminis-
trația »Foaiei Poporului«. 231 1-3

Prima vâpsitorie artistică transilvană cu vapor
și institut de curățit pe cale chimică

Carol J. G. Mühlsteffen

str. Vâpsitorilor (Färbergasse) 19.

Intrarea mai comod se face din strada Ocnei,
preia toate comanda, ce se țin de această branșă,
și cari se execută conștientios și foarte ieftin.

12 12—

„Sucursala băncii comerciale ungară din Pesta, Sibiu“.

Piața mare Nr. 2.

Infințată în anul 1841. Centrala în Budapesta. Capital de acții și rezerve 92 milioane Coroane.

Primește bani cu libele de depunere

pe lângă cea mai favorabilă procentuare,

cumpără și vinde rente, scrisuri de amanetare, acții, losuri, cum și monede de aur și argint, primește hârtii de preț pentru păstrare și administrare încassează cupoane și efecte sorțite asigurare contra perderilor de curs la sorțiri procurare de cauțiuni de căsătorie pentru militari.

209 5-12

☛ Toate informațiile dorite să dau cu plăcere. ☛

La „Cizma roșie“

Vasilie Bann

Sibiu

strada Ounei Nr. 7. — strada Faurului Nr. 16.

În casa sa proprie „La cizma roșie“ cel mai mare depozit de încredințare pentru bărbați, femei și copii. Pentru provincie comanda să trimit recomandate, la cas de nu corăspund, să primesc îndărăpt în schimb 164 12-24

Câteva cuvinte asupra boalelor secrete.

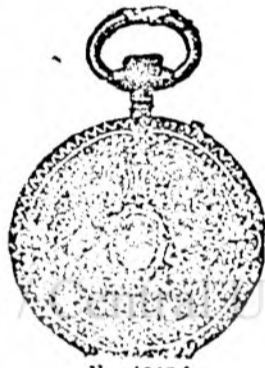
E trist, — dar în realitate adevărat că în vremea de azi e bătătoare la ochi mulțimea a celor oameni, a căror sârge și sucuri trupești sunt atrofiate și cari în urma ușurței din tinerete și prin deprinderi rele și-au zdruncinat sistemul nervos și puterea spirituală. E timpul suprem ca acestei stări îngrozitoare să se pună capăt. Trebuie să fie cineva care să dea tinerimei deslușiri bine-voitoare, sincere și amănunțite în tot ce privește viața sexuală, — trebuie să fie cineva cărui oamenii să-și încredințeze fără teamă, fără șfială și cu încredere năcăzurile lor secrete. Dar nu e în deajuns încă a destăa lui aceste năcăzuri ori și cui, ci trebuie să ne adresăm unui astfel de medic specialist, conștient, care știe să dea asupra vieții sfaturi bune sexuale și știe a ajuta și morburilor ce deja eventual există, atunci apoi va înceta existența boalelor secrete.

De o chemare atât de măreață și pentru acest scop e institutul renumit în toată țara al Dr.ului PALOCZ, medic de spital, specialist, (Budapesta VII, Rákóczi-ut. 10), unde pe lângă discreția cea mai strălucită, primește oricine (tât bărbații cât și femeile) deslușiri asupra vieții sexuale, unde sângele și sucurile trupești ale bolnavului să curățeze, nervii i-se întăresc, tot organismul i-se eliberează de materiile de boală, chinurile sufletești i-se liniștesc.

Fără conturbară ocupațiilor zilnice dr. PALOCZ vinde de ani de zile repede și radical cu metoda sa proprie de vindecare, chiar și cazurile cele mai negleșite, ranele sifilitice, boalele de țevă, beșică, nervi și șira spinării, începuturile de confuzie a minții, urmările onaniei și ale sifilisului, crecțiunile de spaimă, slăbirea puterii bărbat și: (impotenta), vătămurile, boalele de sânge, de piele și toate boalele organelor sexuale femești. Pentru femei e sa a de așteptare separată și esire separată. În ceea ce privește cura, depărțarea nu este piedică, căci dacă cineva, din ori ce cauză, n'ar putea veni în persoană, atunci cu plăcere i se va da răspuns amănunțit foarte discret prin scrisoare (în epistolă e de ajuns a se alătura numai marca de răpunș.) Limba română se vorbește perfect. După încheierea curei, epistolele se ard, ori la dorință să retrimit fiecărui. Institutul se îngrijește și de medicamente speciale. Visitele se primesc începând dela 10 ore a. m. și până la 5 ore p. (Dăminea până la 12 ore a. m.) Adresa: Dr. PALOCZ, medic de spital, specialist, Budapesta VII, Rákóczi ut. 10 28 2-

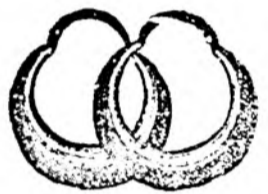
IULIU ERÖS

Sibiu — Nagyszeben.

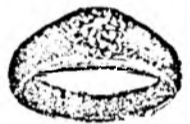

Nr. 4017A

Novități în toate soiurile de oroloage, juvaere, artiole de aur și argint, cadouri de nuntă și botez, inele de fidațare gata, cercei, lanțuri de oroloage, brățare, utensilii pentru biserici și masă, obiecte de lux de toate soiurile în aur și argint.

Nr. 8800

Nr. 9190

Nr. 4017 A. Orologiu de argint Remontoir pentru dame, cu coveriș dublu tare 12 cor. Detto în aur 42 cor. — Nr. 4017 B. Orologiu de argint Remontoir pentru domni, cu coveriș dublu tare, cu diametru de 45 milimetri, 14 cor. — Nr. 4017 C. Orologiu de argint nou Remontoir pentru domni, cu coveriș dublu tare 7 cor. 50 fil. — Nr. 8800. Cercei de aur veritabil 14 carate 8 cor. Detto ceva mai mici 6 cor. Detto în argint, foarte gros aurit 8 cor. — Nr. 9190. Inel de aur veritabil, 14 carate cu corale veritabile sau cu diamant, rubin etc. imitație cor. 11. Detto în aur nou de 6 carate 6 cor. Detto în argint și gros aurit 2 cor. 50 fil. — Fiecare obiect de aur sau argint e examinat oficios și proba oficioasă vizibilă exact, afară de aceea să garantează în scris, că obiectul e veritabil. Trimitere numai cu ramburs. Preț-curante ilustrate la cerere gratis și franco.

La toți proprietarii, economii, morarii etc.

O forță de lucrare bună, ieftină și sigură ofere

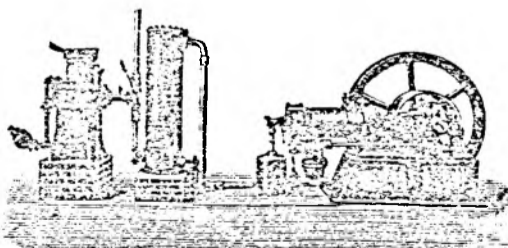
locomobilele original „Otto Petrolin“.

Sunt neîncunjurat de lipsă la treerat! 157 11-28

Gata imediat pentru lucrare! Nu sunt scantei! De aceea nu e pericol de foc! Nu să recere mașinist cu examen! În Transilvania și Ungaria la dorință să pot vedea pusă în lucrare „locomobile Otto“ ale noastre.

„Motoarele Otto“ originale

în legătură cu întocmirile de Gaz sugativ

după sistemul nostru. Cea mai ieftină forță de lucrare pe lângă întrebuițare de cărbuni, bruni sau cocs de gaz, kaumagit sau cărbuni de lemn, ca material de foc.

Preste 150.000 de forță de cai!

pusă în lucrare de astfel de întocmiri ale producției noastre.

Motore Rohol!

Langen & Wolf,
fabrică de motoare
VIENA X. Laxenburgerstr. 53.

Representant general
Andrei Török
fabrică de mașini, în SIBIU.

Specialități-preservative
original franceze și americane de gumi.
Recomandate de medici!
Garantate ca sigure!
Bașici de gumi și de Pește
în pachetare originală! Prețul
per duzină Cor. 2, 4, 6, 8, 10, 12.
Novitate senzațională!
„Silk Finish Nevertear“
Gumi de mătase original
american.
Intrece în finetă, sigurate și
elasticitate toate cele de până
acum!
Prețul per duzină Cor. 8—12.

(De imitații să ne ferim!)

Bouts-americains (scurt) per duzină 6, 8, 10 Cor.
Mijloc de scutire pentru dame, după prescripția
medicală, Pessarium oclusivum, după profesorul Men-
singa 3—5 Cor. instrument de introducere la el 3
Cor. Burete de siguranță pentru dame per duzină
6—12 Cor.

Nou! Auto Vaginal Spray, recomandat **Nou!**
de medici, specialitatea igienică
cea mai sigură și mai comodă pentru dame
Prețul 15 Cor.

Bidete, sprizuri pentru domni și dame!
frigatoare etc. cum și toți articlii higienici aparțină-
tori îngrijirii și confortului bolnavilor, cu prețurile
originale de fabrică.
Cereți gratis și franco lista de prețuri cea mai
nouă detaiată a fabricii.

I. KELETI BUDAPESTA IV.
Koronaherzegutca 17.
Infinitată în anul 1868.

Espedarea cea mai directă! Scri-
sorile de comande să nimicesc.

Fiecare, care comandă și să provoacă la a rest inserat
primește la cumpărarea articliilor de gumi 20% rabat.
97 A 9—18

Atelier pentru
Zugrăvitură bisericăscă
și
Pictură de firme.
GEORGE BENDORFEAN
ZUGRAV 156 14—15
— Sibiu —
Hermannsplatz Nr. 3.
lângă Căsarma cea mare.

2 învățăcei

se primesc la **Nicolae N. Țintea,**
comerciant în
228 3—3 Săliște comitatul Sibiiului.

Picuri castorei

cari alungă vânturile, alină sgârșcirile
Un mijloc care s'a valorat din anul
1884 și care deșteaptă apetitul și pro-
movează mistuirea. 143 17—25
Prețul per sticlă Cor. I.—
Mai puține de 2 sticle (Rambursă Cor.
2.50 incl. lădița) nu să trimit pe postă.
A să procura prin:
Farmacia lui IULIU BITTNER
în Gloggnitz (Austria de jos).

I. CORNEL DEMETER

farmacist în Szászváros.

PREPARATE ECONOMICE.

Prav pentru îngrășarea vitelor cornute, porcilor și a cailor. Vacile
dau prin întrebuițarea pravului acestuia, lapte mai mult și mai bun. De mare
însmnătate este pentru ori care econom a întrebuița acest prav de îngrășare,
căci prin această să urcă valoarea — adică prețul vitelor, porcilor și al cailor.
Prețul este 60 fil.

Moartea cloșanilor și a șoarecilor. Un prav sigur pentru stărpirea acestora 60 fil.
Prav pentru ouatul găinilor. Prin întrebuițarea acestuia, găinile ouă mai mult
ca de comun, chiar și în timpul de iarnă — pe când altcum nu ne ouă — sau
foate puțin. Prețul 30 fil.

Unsoare galbină pentru păduchi la vite. Știut este, că vitele și porcii
sufere mult de mănăcimea păduchilor, prin care mănăcime sunt reținuți în in-
grășarea și dezvoltarea lor, ba chiar slăbindu-i, astfel în cât în loc de a li-să
ridica prețul, chiar perd din valoare. De acea fiecare econom să întrebuițeze
aceasta unsoare, căreia îi e prețul 20—40 fileri. Cu unsoarea aceasta e de a unge
vitele și porcii. Și la oameni să întrebuițază cu efect sigur. Are favorul că nu
murdărește ca alte onori pentru păduchi. 227 2—5

INSTRUCȚIUNI.

Extract pentru prepararea rumului, a d ferit-lor liqueruri și altor beuturi.
Cine voește a-și prepara rum și licheruri foarte fine, bune și ieftine să întrebuițeze din
aceste extracte. Prețul pentru a prepara 1 litru costă 40 fil. din oricare extract.
*Rum de beut, Rum fin pentru thee. Șlivovită Rachi de drojdie. Beutură dulce
de vișine. Rachi de bucate. Borovicioa. Rachi de prune. Extracte de Hcher:
Allasch De Pere. De cireșe. Marasquino. De Vanilie.*

Thee foarte fină: Pachet cu 20 fil. 1 cor. și 2 cor. Kilogramul cu 3, 10 și 20 cor.
Syrup de zmeură! Curat numai din suc de zmeură de munte, preparat cu
zăhar rafinat. 1 coli postal de 5 kilo 6 cor. 50 fil.

FISCHER T COMP NAGYENYED

PEPINERIE DE POMI SI VITE

150.000 Pomi Roditori
1.000.000 Sujete
1.000.000 Planta pentru gard
vii arbori de pramenada, ar-
bori de ornament, roze, fructe
cu boaba, contiferi etc.

1 Million altoae de vite, vita
de vile Europeanăsi Americană
cu su.

Specialitate: altoae de vita
pentru desert.

Sub-
cultura
120 jug.
cat.

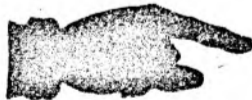
30.000
Pruni de Bistrita si de
Bosnia oltuiti Exem-
plare foarte frumvase

Fără
rădăcina

204 4—12

În atențiune binevoitoare!

Fiecare artist și specialist are ocașie de a putea alege un bun

Clavir, _____
Mignon, _____
Pianino, _____
Harmonium, _____

în salonul de clavire al lui **F. A. Kauffmann** și să recomandă cu căldură clavirele
cu mecanică de repetiție cu deosebire acelor pianisti, cari știu prețul modul de joc
foarte neted, ușor, favorabil în măsură mare pentru baterea și tehnica jucătorului.

Mechanica de repetiție este indispensabilă nu numai pentru ori-ce sală mai
mare de concert, ci s'a dovedit și ca foarte durabilă și cu deosebire foarte rezistentă
și contra influențelor esterne, »prafe etc.

În salonul de clavire al lui **F. A. KAUFFMANN**, Piața-mare nr. 14. (în vechiul
edificiu al comandei de corp), intrarea în Armbrustergasse.

Sunt în toată vremea în deposit clavire folosite, trase de nou cu piele, și să
lan reprezentari de specialitate de ori-ce solu în execuția cea mai solidă.

10 19 —

Tot acolo

»representanța exclusivă pentru Transilvania a firmei: **F. Robert Reinhold**, pro-
prietarul mai multor distincții înalte și membru al comitetului școlii societății fabri-
cantilor de clavire din Viena.

Ludovic Ferencz,

croitor de bărbați,
Sibiu, strada Cisnădiei nr. 12,

recomandă p. t. publicului
cele mai noue stoffe de primă-
vară în mare asortiment

noutățile

sosite chiar acum, pentru haine
de bărbați stoffe englezești,
francezești și indigene, din care
se escută după măsură cele mai
moderne vestimente precum: Saeko,
Jaquete, și haine de salon, cu
prețuri foarte moderate.

Deosebită atențiune merită
noutățile de stoffe pentru pardie-
siuri și „Raglam”, cari se află
totdeauna în deposit bogat.

Asupra reverenșilor con-
fecționate în atelierul meu mai per-
mit a atrage deosebita atențiune a
on. domni preoți și teologi absolvenți

În cazuri de urgență confecție-
nez un rind complet de haine în timp
de 24 ore. 27 36

Cea mai bună cremă pentru ghețe

dă glanțul cel mai frumos și ține pielea durabil Nigrin
este de recomandat din punct de vedere sanitar, fiind-că
Nigrinul nu închide hermetic pielea, chiar și la folosire
continuă, astfel nu împedecă evaporatiunea picoarelor.

ST. FERNOLENDT, VIENA.

98 24-52 furnisor de curte c. și r.

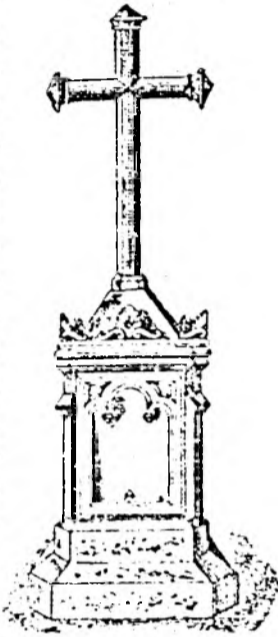
Se capătă pretotindenea.

Fac cunoscut onor. p. t. public, că am preluat prin cumpărare atelierul
de pietrărie a reposit. tatălui meu și îl voi conduce sub noua firmă

Prima pietrărie sibiiană și depozit de monumente
pentru morminte al lui

Daniel Roubischek

mai născ. Josef Roubischek sen.

sculptor și măiestru pietrar**SIBIU, Bahnhofplatz Nr. 4.**

Cel mai mare depozit de cruci și monumente
pentru morminte din cea mai tare și mai durabilă piatră
de nisip, și trachyt, divers marmoră, granit,
silez, andesyt și granit sved, negru, syenit, labra-
dor etc. cu prețurile cele mai ieftine.

Pentru esecutarea frumoasă curată, după stil a inscrip-
țiilor și veritabilă aurită dau garanță.

Preiau toate lucrările de pietrărie cu garanță pentru
cel mai bun material. Cel mai mare depozit de pietri de trepte
gata, place (espezi) și cvadre, din cel mai tare și mai bun
material de piatră, cu cele mai ieftine prețuri.

Schite și Preliminar de spese gratis și franco.

Asignând despre serviciul cel mai reel, rog de sprijinul binevoitor

Cu distincă atimă

203 5-6

1-2 învățacei
să primesc numai decât.

Daniel Roubischek
sculptor și măiestru pietrar.

Marca de scutire: „Anker“.

Liniment, Capsici comp.

Mijloc de substituire pentru

Anker-Pain-Expeller

este un mijloc de casă de mult veritat, care
să folosește de mulți ani ca fricțiune sigură
la podagră reumatism și răceli.

Atenție. Din cauza imitațiilor de mai puțină
valoare să fim la cumpărare cu grije
și să cumpărăm numai sticle originale în
șutule cu marca de scutire „Anker” și cu
numele Richter. Cu prețul de 80 fl. C. 1.40
și C. 2.— să află gata aproape în toate far-
maciile; depozit principal la Iosif Türök,
farmacist în Budapesta.

Farmacia lui Dr. Richter la
„Goldenen Löwen” în Praga

Strada Elisabeta Nr. 5 nou

Especiție zilnică. 212 4-40

**Pene de pat
boeme ieftine!**

5 Kilo: noue, scărmanate cor. 9-60; mai bune
cor. 12.—; albe, moi, pufoase, scărmanate
cor. 18.—, cor. 24.—; albe ca zăpada, moi,
pufoase, scărmanate cor. 30.—, cor. 36.—.

Espedarea franco cu rambursă. Schimb
și reprimire se admite pe lângă rebonificare
de porto. 168 4-6

Benedickt Sachsel, Lobes 184.
posta Pilsen, Boemia.

Pentru curățirea rezavelor ofer

Școalele de pomi

Fr. Caspari et Comp
din Mediaș (Transilvania)

cu prețuri scăzute toți articli din școala
de pomi, anume: pomi cu fructe nobile
de tot soiul, agriși și strugurei, smeură,
frăgari, tufe de decor, pădureți, plante
pertru gard viu, conifere, roze etc.

Listă de prețuri la dorință franco.
216 4-16

Cea mai renumită bere

a fabricii de bere

Anton Dreher soc. pe ac. în Kőbánya (Steinbruch),

este de recomandat în deosebi onor. p. t. public.

Să capătă în cele mai multe neguțatorii mai bune.

Depozit principal la

M. Samuil Rubinstein, Sibiu.

67 27-

Atelier de curelărie, șelărie și coferărie
ORENDT G. & FEIRI W.

(odinioară Societatea curelarilor.)

Str. Cisnădiei 45. SIBIU. Heltauergasse 45.

Magazin bogat în articole pentru
cărorațat, călărit, vênat, sport și voiaj, poelăzi
și procovețuri, portmonee și bretele solide
și alte

11 18-26

articolle de galanterie
cu prețurile cele mai moderate.

Curele de mașini, curele de cusut și legat, Sky (vârzobi)
permanent în deposit.

Toate articolele din branșele numite și reparatura lor se escută prompt și ieftin.

Liste de prețuri, la cerere, se trimit franco.

Comandele prin postă se efectuesc prompt și conștientos.

Mare depozit de hamuri pentru cai dela sojurilecele mai ieftine până
la cele mai fine, coperitoare (țoluri) de cai și cofere de călătorie.